

فصل ۱: (کاربرد مشتق)

۱) تعیین بکینوایی (صعودی یا نزولی بودن) تابع:

برای تعیین صعودی یا نزولی بودن تابع، ابتدا مشتق تابع را محاسبه کرده سپس آنرا مساوی صفر قرار داده و جوابهای مشتق را محاسبه می‌کنیم سپس مشتق را تعیین علامت می‌کنیم بازه‌هایی که در آنها مشتق مثبت باشد، تابع در آن بازه‌ها اکیداً صعودی و بازه‌هایی که در آنها مشتق منفی باشد، تابع در آن بازه‌ها اکیداً نزولی است.

مثال ۱: تعیین کنید تابع $f(x) = x^3 - 3x^2 - 4x + 12$ در چه بازه‌هایی صعودی و در چه بازه‌هایی نزولی است.

$$f'(x) = 3x^2 - 4x - 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 3 \\ x = -1 \end{cases}$$

x	$-\infty$	-1	3	$+\infty$
$f'(x)$	$+$	0	$-$	$+$
$f(x)$	$-\infty$	$\nearrow 17$	$\searrow -15$	$\nearrow +\infty$

$[-1, 3]$: اکیداً نزولی $[3, +\infty)$: اکیداً صعودی

مثال ۲: بکینوایی تابع $f(x) = x - \sqrt{x}$ را در دامنه تعریفش بررسی کنید.

$$D_f = [0, +\infty) \quad f'(x) = 1 - \frac{1}{2\sqrt{x}} = \frac{2\sqrt{x} - 1}{2\sqrt{x}}$$

$$f'(x) = 0 \Rightarrow \frac{2\sqrt{x} - 1}{2\sqrt{x}} = 0 \Rightarrow 2\sqrt{x} - 1 = 0 \Rightarrow \boxed{x = \frac{1}{4}}$$

$$2\sqrt{x} = 0 \Rightarrow \sqrt{x} = 0 \Rightarrow \boxed{x = 0}$$

$[-\frac{1}{4}, +\infty)$: اکیداً صعودی

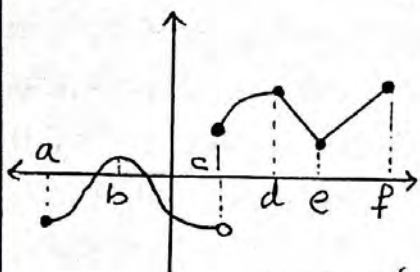
$[0, \frac{1}{4}]$: نزولی

نقاط بحرانی:
 نقطه به طول c ($x=c$) از دامنه تابع f را یک نقطه بحرانی برای تابع f می‌نامیم هرگاه $f'(c)$ برابر صفر باشد یا $f'(c)$ موجود نباشد به عبارت دیگر نقطه $x=c$ از دامنه تابع f را نقطه بحرانی می‌نامند هرگاه در این نقطه مشتق تابع صفر شود یا موجود نباشد.
 تذکر مهم: اگر دامنه تابع f بازه $[a, b]$ باشد نقاط $x=a$ و $x=b$ نقاط بحرانی اند.

مثال ۱: نقاط بحرانی تابع $f(x) = 2x^3 + 3x^2 - 12x$ را در بازه $[-1, 3]$ تعیین کنید.

$$f'(x) = 4x^2 + 4x - 12 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -2 \notin [-1, 3] \\ x = 1 \in [-1, 3] \end{cases}$$

نقاط به طول $x = -1$ و $x = 3$ و نقاط بحرانی تابع هستند.

مثال ۲: مطلوب است تعیین نقاط بحرانی تابع زیر:

$x = a$ و $x = f$: چون نقاط ابتدایی و انتهایی دامنه هستند.

$x = b$: چون مشتق صفر است.

$x = c$: تابع ناپویسته است.

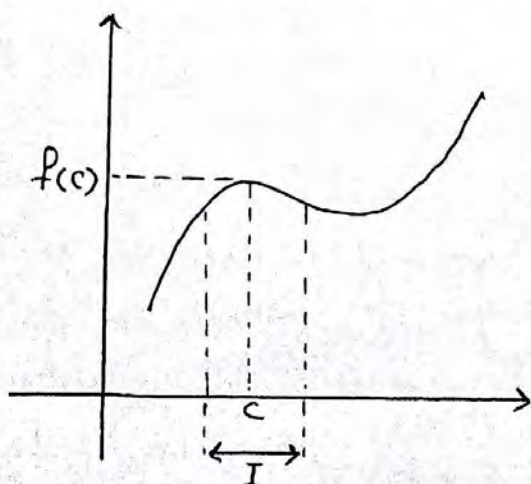
$x = d$ و $x = e$: چون نقاط گوشه‌ای (زاویه‌ای) هستند.

ماکزیمم و مینیمم نسبی و مطلق:

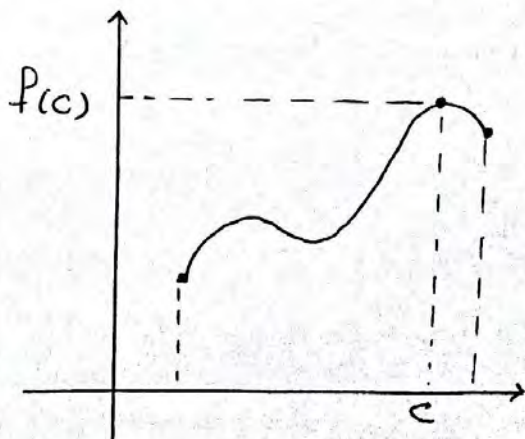
نقاط ماکزیمم و مینیمم تابع را نقاط اکسترمم تابع می‌نامند.

۱) نقطه $x = c$ را یک نقطه ماکزیمم نسبی تابع f می‌گویند هرگاه یک همسایگی از c مانند $I \subseteq D_f$ باشد که به ازای هر $x \in I$ داشته باشیم: $f(c) \geq f(x)$ در این حالت $f(c)$ را یک نقطه ماکزیمم نسبی تابع f می‌نامیم.

همچنین نقطه $x = c$ را یک نقطه ماکزیمم مطلق تابع f می‌گویند هرگاه به ازای هر x متعلق به دامنه f داشته باشیم: $f(c) \geq f(x)$ در این حالت $f(c)$ مقدار ماکزیمم مطلق تابع f نامیده می‌شود.

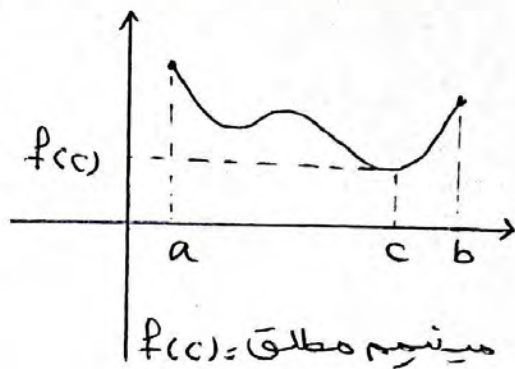
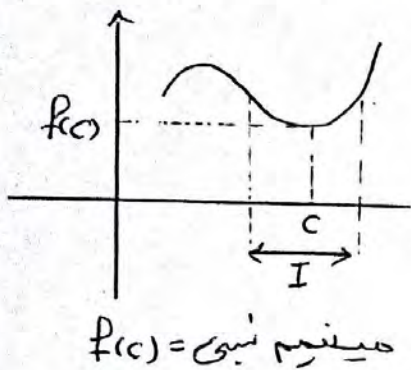

ماکزیمم نسبی $f(c)$

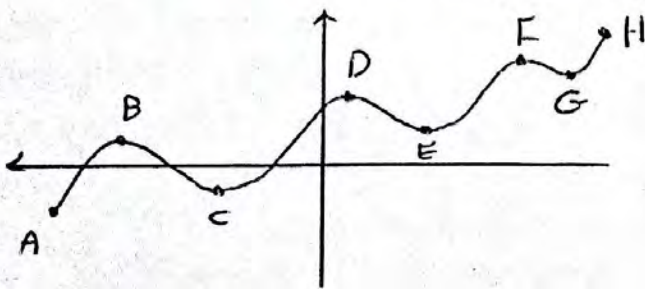
ماکزیمم مطلق $f(c)$

۳) نقطه $x=c$ را یک نقطه مینیمم نسبی تابع f می‌گویند هرگاه f در $x=c$ از c مانند $I \subseteq D_f$ باشد که به ازای هر $x \in I$ داشته باشیم: $f(c) \leq f(x)$.
 در این حالت $f(c)$ مقدار مینیمم نسبی تابع f نامیده می‌شود همچنین نقطه $x=c$ را یک نقطه مینیمم مطلق تابع f می‌گویند هرگاه به ازای هر x مطلقاً به دامنه f داشته باشیم $f(c) \leq f(x)$ در این حالت $f(c)$ مقدار مینیمم مطلق تابع f نامیده می‌شود.

تذکر مهم:

اگر نمودار تابع چند نقطه ماکزیمم یا مینیمم داشته باشد بالاترین نقطه را ماکزیمم مطلق و بقیه را ماکزیمم نسبی می‌نامند و پایین‌ترین نقطه را مینیمم مطلق و بقیه را مینیمم نسبی می‌نامند:

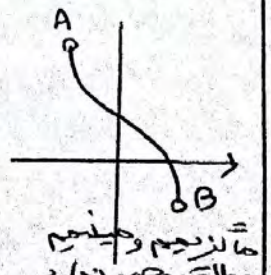
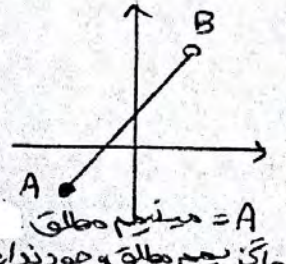
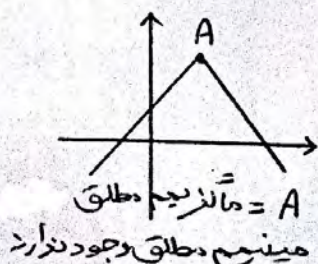
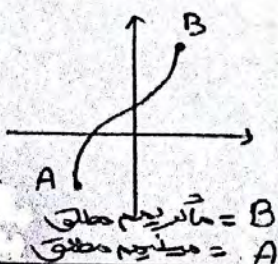
ماکزیمم مطلق = H

ماکزیمم نسبی = B, D, F

مینیمم مطلق = A

مینیمم نسبی = C, E, G

مثال) ماکزیمم و مینیمم مطلق را در نمودارهای زیر مشخص کنید

آزمون مشتق اول برای پیدا کردن ماکزیمم و مینیمم نبی :
 مشتق تابع را حساب کرده و مساوی صفر قرار داده و ریشه های مشتق را
 پیدا می کنیم سپس مشتق تابع را تعیین علامت می کنیم نقاطی که مشتق
 تابع در اطراف آنها تغییر علامت بدهند نقاط ماکزیمم و مینیمم نبی
 هستند.

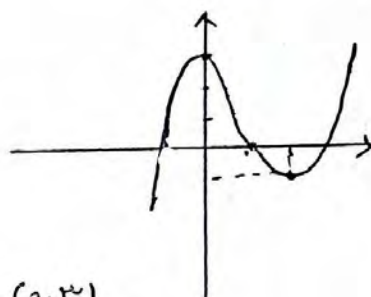
مثال ۱: ماکزیمم و مینیمم نبی تابع $y = x^3 - 3x^2 + 3$ را
 بدست آورید.

$$y' = 3x^2 - 6x = 0 \Rightarrow x(3x - 6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=0 \\ x=2 \end{cases}$$

x	$-\infty$	0	2	$+\infty$
$y' = 3x^2 - 6x$		$+$	$-$	$+$

y	$-\infty$	3	-1	$+\infty$

$\nearrow$ ماکزیمم نبی (۰، ۳)
 $\searrow$ مینیمم نبی (۲، -۱)

مثال ۲: ماکزیمم و مینیمم نبی تابع $f(x) = 2x^3 - 9x^2 + 12x + 3$ را بدست آورید.

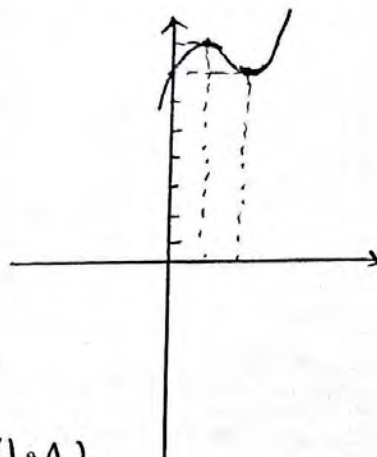
$$f'(x) = 6x^2 - 18x + 12 = 0 \Rightarrow 4(x^2 - 3x + 2) = 0 \Rightarrow$$

$$x^2 - 3x + 2 = 0 \Rightarrow (x-1)(x-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=1 \\ x=2 \end{cases}$$

x	$-\infty$	1	2	$+\infty$
$f'(x) = 6x^2 - 18x + 12$		$+$	$-$	$+$

y	$-\infty$	7	1	$+\infty$

$\nearrow$ ماکزیمم نبی (۱، ۷)
 $\searrow$ مینیمم نبی (۲، ۱)

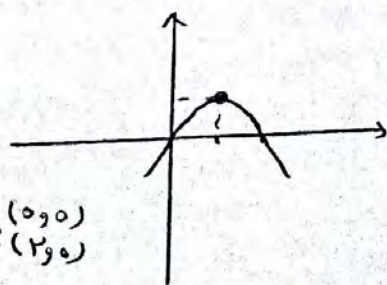
مثال ۳: ماکزیمم یا مینیمم نبی تابع $f(x) = -x^2 + 2x$ را بدست آورید.

$$f'(x) = -2x + 2 = 0 \Rightarrow x = 1$$

x	$-\infty$	1	$+\infty$
$f'(x) = -2x + 2$		$+$	$-$

y	$-\infty$	1	$-\infty$

(۰، ۰) نقاط
 (۲، ۰) کبی

(هماهنگت خرد لا ۹۸)

اگر تابع $f(x) = ax^2 + bx$ در $x=1$ دارای مائزیم نسبی برابر V باشد مقادیر a و b را بدست آورید. (انگزه)

$$f'(x) = 2ax + b \Rightarrow f'(1) = 0 \Rightarrow 2a(1) + b = 0 \Rightarrow \boxed{2a + b = 0}$$

$$f(1) = V \Rightarrow a(1)^2 + b(1) = V \Rightarrow \boxed{a + b = V}$$

$$\begin{cases} 2a + b = 0 \\ a + b = V \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = -V \\ b = 14 \end{cases}$$

(هماهنگت شهر نور ۹۸)

جدول تغییرات تابع $f(x) = x^3 - 3x + 4$ را رسم کنید و نقاط اکسترم نسبی آن را در صورت وجود مشخص کنید. (انگزه)

$$f'(x) = 3x^2 - 3 = 0 \Rightarrow x^2 = 1 \Rightarrow x = \pm 1$$

x	$-\infty$	-1	1	$+\infty$
$f'(x) = 3x^2 - 3$		$+$	$-$	$+$
y	$-\infty$	$\nearrow$	$\searrow$	$\nearrow$
		ماکزیم نسبی	مینیم نسبی	

$(1, 2)$ مینیم نسبی

$(-1, 4)$ مائزیم نسبی

(هماهنگت دیماه ۹۷)

جدول تغییرات تابع $f(x) = 2x^3 + 3x^2 - 12x$ را رسم و نقاط مائزیم و مینیم نسبی آنرا مشخص کنید. (انگزه)

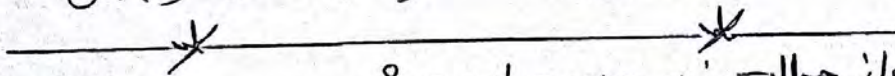
$$f'(x) = 6x^2 + 6x - 12 = 0 \Rightarrow 4(x^2 + x - 2) = 0 \Rightarrow x^2 + x - 2 = 0 \Rightarrow (x+2)(x-1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = -2 \\ x = 1 \end{cases}$$

x	$-\infty$	-2	1	$+\infty$
$f'(x) = 6x^2 + 6x - 12$		$+$	$-$	$+$
$f(x)$	$-\infty$	$\nearrow$	$\searrow$	$\nearrow$
		2_0 max	-7 min	

$(-2, 2_0)$ مائزیم نسبی

$(1, -7)$ مینیم نسبی

مثال) کدامیک از جملات زیر درست است؟

۱) در تابع پیوسته f اگر $f'(a) = 0$ باشد $x=a$ نقطه اکسترم نسبی تابع است.

گم

نادرست زیرا:

۲) هر نقطه اکسترمم نبی یک نقطه بحرانی تابع است.

درست زیرا در نقاط مانتریم و مینیمم مشتق تابع صفر است (خط مماس موازی محور است)

۳) اگر تابع f در بازه $[a, b]$ پیوسته باشد در این بازه هم مینیمم مطلق دارد و هم مانتریم مطلق

درست.

۴) هر نقطه بحرانی تابع یک نقطه اکسترمم نبی تابع است.

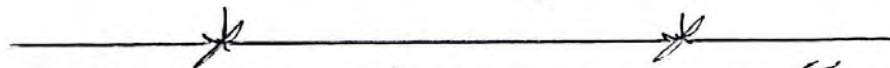
نادرست (مثل ۱)

۵) هر نقطه اکسترمم نبی یک نقطه اکسترمم مطلق است

نادرست

۶) هر نقطه اکسترمم مطلق، یک نقطه اکسترمم نبی است.

نادرست

روش تعیین مانتریم یا مینیمم مطلق یک تابع در یک بازه :

۱) مشتق تابع را مساوی صفر قرار داده ریشه های مشتق را حساب کرده و مقدار f را به ازای ریشه های مشتق حساب می کنیم.

۲) مقدار f را در دوسر بازه پیرای کنیم.

۳) بزرگترین مقداری که در مرحله های (۱) و (۲) بدست می آید را مانتریم مطلق و کوچکترین این مقادیرها، مینیمم مطلق تابع است.

(صاحب خرداد ۹۸)

اکسترمم های مطلق تابع $f(x) = 2x^3 + 3x^2 - 12x$ را در بازه $[-3, 1]$ بررسید

(۱۲۵ نمره)

$$f'(x) = 4x^2 + 4x - 12 = 0 \Rightarrow 4(x^2 + x - 3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -2 \notin [-3, 1] & \text{طول} \\ x = 1 \in [-3, 1] & \text{نقاط} \\ x = 3 \notin [-3, 1] & \text{بحرانی} \end{cases}$$

$$f(1) = -7, \quad f(-1) = 13, \quad f(3) = 45$$

(۷-۱) مینیمم مطلق
(۳، ۴۵) مانتریم مطلق

(هماهنگت - شهریور ۹۸)

اکستریم های مطلق تابع $g(x) = x^3 + 2x - 5$ را در بازه $[-2, 1]$ در صورت وجود تعیین کنید (انضو)

جواب ندارد $g'(x) = 3x^2 + 2 \neq 0$

$g(-2) = (-2)^3 + 2(-2) - 5 = -17$

طول نقاط بحرانی $\begin{cases} x = -2 \\ x = 1 \end{cases}$
 $g(1) = 1 + 2 - 5 = -2$

مینیمم مطلق = $(-2, -17)$

ماکزیمم مطلق = $(1, -2)$

(هماهنگت دیماه ۹۷)

نقاط بحرانی تابع f و اکستریم مطلق این تابع را در بازه $[3, 11]$ مشخص کنید (انضو)

$f(x) = 2x^3 + 3x^2 - 12x$

$f'(x) = 4x^2 + 6x - 12 = 0 \Rightarrow 4(x^2 + 1.5x - 3) = 0 \Rightarrow (x+2)(x-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -2 \\ x = 1 \end{cases}$

$f(1) = -7$

$f(-1) = 13$

$f(3) = 45$

طول نقاط بحرانی $\begin{cases} x = -1 \\ x = 1 \\ x = 3 \end{cases}$

ماکزیمم مطلق = $(3, 45)$

نقطه بحرانی = $(-1, 13)$

مینیمم مطلق = $(1, -7)$

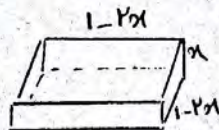
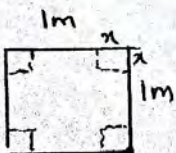

بهینه سازی:

یکی از کاربردهای ریاضی، بهینه سازی است یعنی وقت، سرمایه و مواد اولیه کمتری مصرف کنیم و سود بیشتری بدست آوریم پس باید دنبال مقادیر ماکزیمم و مینیمم مطلق باشیم برای این منظور ابتدا تابعی که می خواهیم بیشترین یا کمترین مقدار را بگیرد، می خفیم بعد از تابع مشتق گرفته و باید کردن نقاط بحرانی مقادیر اکستریم مطلق را بدست می آوریم:

(هماهنگت خرداد ۹۸):

ورق فلزی مربع شکل به طول ضلع یک متر را در نظر بگیرید می خواهیم از چهار گوشه آن مربع های کوچکی به ضلع x برش بزنیم و آنها را کنار یکدیگر بسازیم پس لبه جعبه و ابه اندازه x بر می آوریم تا یک جعبه در باز ساخته شود مقدار x چقدر باشد تا حجم جعبه حداکثر مقدار ممکن شود؟ (۱۲۵، انضو)

حجم = $V(x) = (1-2x)^2(x) = 4x^3 - 4x^2 + x$

$V'(x) = 12x^2 - 8x + 1 = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{4}$ و $x = \frac{1}{3}$

$V(\frac{1}{3}) = 0$

$V(\frac{1}{4}) = \frac{3}{64}$ و $x = \frac{1}{4}$

(مسئله شماره ۹۱)
دو عدد حقیقی a و b را طوری بیابید که داشته باشیم $2a+b=40$ و حاصل ضرب آن‌ها بیشترین مقدار ممکن گردد (انگزه)

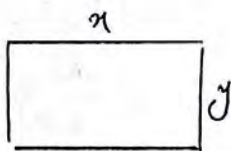
$$2a+b=40 \Rightarrow b=40-2a$$

$$P=ab=a(40-2a) \Rightarrow P(a)=40a-2a^2$$

$$P'(a)=40-4a=0 \Rightarrow a=10 \Rightarrow b=40-2(10) \Rightarrow \boxed{b=20}$$

(مسئله شماره ۹۷)

اگر محیط یک مستطیل ۲۴ سانتیمتر باشد طول و عرض مستطیل را طوری حساب کنید که مساحت آن ماکزیمم شود (انگزه)

$$2x+2y=24 \Rightarrow x+y=12 \Rightarrow y=12-x$$

$$S(x)=xy=x(12-x) \Rightarrow S(x)=12x-x^2$$

$$S'(x)=0 \Rightarrow 12-2x=0 \Rightarrow x=6 \quad y=12-6 \Rightarrow \boxed{y=6}$$

مثال) در استوانه‌ای جمع شعاع قاعده و ارتفاع برابر ۴ است. بیشترین حجم این استوانه را بدست آورید.

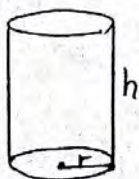
$$r+h=4 \Rightarrow h=4-r$$

$$V=\pi r^2 h = \pi r^2 (4-r) \Rightarrow V(r)=\pi(4r^2-r^3)$$

$$V'(r)=\pi(8r-3r^2)=0 \Rightarrow 3r(4-r)=0 \Rightarrow \begin{cases} r=0 & \text{غیر قابل قبول} \\ r=4 & \text{غیر قابل قبول} \end{cases}$$

$$r=4 \Rightarrow h=4-4=0 \Rightarrow V=\pi(4)^2(0)=0$$

مثال) می‌خواهیم با یک صفحه فلزی به مساحت 27π یک استوانه در باز با حجم ماکزیمم بسازیم. شعاع قاعده، ارتفاع و حجم این استوانه چقدر است؟

$$27\pi = \text{مساحت پدنه} + \text{مساحت قاعده} \Rightarrow \pi r^2 + 2\pi r h = 27\pi$$

$$\Rightarrow h = \frac{27\pi - \pi r^2}{2\pi r} \Rightarrow h = \frac{27-r^2}{2r}$$

$$V = \pi r^2 h = \pi r^2 \left(\frac{27-r^2}{2r} \right) \Rightarrow V(r) = \frac{\pi}{2} (27r - r^3) \Rightarrow V'(r) = \frac{\pi}{2} (27 - 3r^2) = 0$$

$$\Rightarrow 27 - 3r^2 = 0 \Rightarrow r^2 = 9 \Rightarrow \boxed{r=3} \Rightarrow h = \frac{27-9}{2(3)} \Rightarrow \boxed{h=3}$$

$$V = \pi r^2 h = \pi(3)^2(3) \Rightarrow \boxed{V=27\pi}$$

(حل تقریبات ۴م فصل ۵)

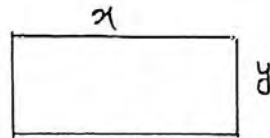
۱۱ اگر نقطه $(2, 1)$ نقطه اکسترمم نسبی تابع $f(x) = x^3 + bx^2 + d$ باشد مقادیر a و d را بدست آورید.

$$(2, 1) \in f \Rightarrow f(2) = 1 \Rightarrow 2^3 + b(2)^2 + d = 1 \Rightarrow \boxed{4b + d = -7}$$

$$f'(x) = 3x^2 + 2bx \Rightarrow f'(2) = 0 \Rightarrow 3(2)^2 + 2b(2) = 0 \Rightarrow 12 + 4b = 0 \Rightarrow \boxed{b = -3} \Rightarrow \boxed{d = 5}$$

۱۲ گشتا و ریزی می خواهد دور یک مزرعه مستطیل شکل به مساحت ۱۰۰۰۰ متر مربع را دیوار کشی کند. هزینه هر متر دیوارهای شمالی و جنوبی ۲ میلیون تومان و هزینه هر متر دیوارهای شرقی و غربی ۱ میلیون تومان است.
 الف) هزینه مورد نیاز برای انجام این کار را بصورت یک تابع بنویسید.
 ب) ابعاد مزرعه قدر باشد تا هزینه دیوار کشی به حداقل مقدار ممکن برسد؟

محلانف $xy = 10000 \Rightarrow y = \frac{10000}{x}$

$$P(x) = 2(2,000,000x) + 2(1,000,000 + \frac{10000}{x}) = \frac{4 \times 10^6}{x} (x^2 - 40000)$$

$$P'(x) = 4 \times 10^6 \left(\frac{2x^2 - x^2 - 40000}{x^2} \right) = 4 \times 10^6 \left(\frac{x^2 - 40000}{x^2} \right)$$

$$\Rightarrow P'(x) = 0 \Rightarrow x^2 - 40000 = 0 \Rightarrow x^2 = 40000 \Rightarrow x = 200$$

$$x = 200 \Rightarrow y = \frac{10000}{200} \Rightarrow y = 50$$

۱۳ ابعاد مستطیلی با بیشترین مساحت را تعیین کنید که دور آن روی محور x ها و دور آن دیگرش بالای محور x ها و روی سطحی $y = 12 - x^2$ باشند.

عرض مستطیل = y طول مستطیل = $2x$

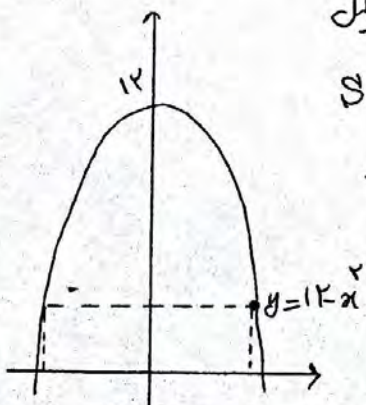
$$S(x) = 2x \cdot y = 2x(12 - x^2) = 24x - 2x^3 \Rightarrow S'(x) = 24 - 4x^2$$

$$\Rightarrow S'(x) = 0 \Rightarrow 24 - 4x^2 = 0 \Rightarrow x^2 = 4 \Rightarrow \boxed{x = 2}$$

$$y = 12 - x^2 = 12 - (2)^2 = 8$$

پس:

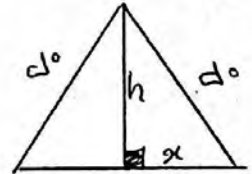
طول مستطیل برابر با ۸ و عرض آن برابر با ۴ است

۴) خواهیم کنار رودخانه یک معوطه به شکل مثلث متساوی الساقین را زده کشی کنیم:

الف) اگر تنها هزینه ۱۰۰ متر زده را در اختیار داشته باشیم در این صورت بیشترین مساحت ممکن برای این مثلث چقدر خواهد بود؟
ب) بدون استفاده از مشتق نیز این مسئله را حل کنید.

حل الف) $x^2 + h^2 = d^2 \Rightarrow h = \sqrt{2d^2 - x^2}$

$S(x) = \frac{1}{2} x^2 \times h = x \sqrt{2d^2 - x^2}$

$S'(x) = \sqrt{2d^2 - x^2} + x \times \frac{-2x}{2\sqrt{2d^2 - x^2}} = \frac{2d^2 - x^2 - x^2}{\sqrt{2d^2 - x^2}} = \frac{2d^2 - 2x^2}{\sqrt{2d^2 - x^2}}$

$S'(x) = 0 \Rightarrow 2d^2 - 2x^2 = 0 \Rightarrow x^2 = 2d^2 \Rightarrow x = \sqrt{2d^2} = 2d\sqrt{2}$

$h = \sqrt{2d^2 - x^2} = \sqrt{2d^2 - 2d^2} = \sqrt{0} = 0$

$S(x) = x \sqrt{2d^2 - x^2} = (2d\sqrt{2}) \times (2d\sqrt{2}) = 4d^2 \times 2 \Rightarrow S = 12d^2$

حل ب) می دانیم: $S = \frac{1}{2} \times d \times d \times \sin\theta$ بیشترین مساحت وقتی است

که $\sin\theta = 1$ پس $\theta = 90^\circ$ در نتیجه:

$S = \frac{1}{2} \times d \times d \times \sin\theta = \frac{1}{2} \times d \times d \times 1 = 12d^2$

د) هر صفحه مسطح شکل از یک کتاب چینی، شامل یک متن با مساحت ثابت 32 cm^2 خواهد بود. هنگام طراحی قطع این کتاب لازم است حاشیه های بالا و پایینی هر صفحه 2 cm و حاشیه های کناری هر کدام یک سانتیمتر در نظر گرفته شوند. ابعاد صفحه را طوری تعیین کنید که مساحت هر صفحه از کتاب کمترین مقدار ممکن باشد.

$S(x) = (x+2)(y+2) = xy + 2x + 2y + 4$

$xy = 32$
 $\Rightarrow y = \frac{32}{x}$

$\Rightarrow S(x) = 2x + 2y + 4 = 2x + \frac{4}{x} + 4$

$\Rightarrow S'(x) = 2 - \frac{4}{x^2} = \frac{2x^2 - 4}{x^2} = 0 \Rightarrow 2x^2 - 4 = 0 \Rightarrow x = 2$

$\Rightarrow y = \frac{32}{2} = 16 \Rightarrow$ ابعاد صفحه: $\begin{cases} 2+2=4 \\ 16+2=18 \end{cases}$

